

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2013. november 19.)

a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számlákhoz való hozzáférésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról

(CON/2013/77)

(2014/C 51/02)

Bevezetés és jogalap

2013. szeptember 24-én az Európai Központi Bank (EKB) a Tanácstól azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számlákhoz való hozzáférésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról ⁽¹⁾ (a továbbiakban: az irányelvjavaslat).

Az EKB véleményalkotási hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel az irányelvjavaslat olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik a Központi Bankok Európai Rendszerének a Szerződés 127. cikke (2) bekezdésének negyedik francia bekezdésében és 127. cikkének (5) bekezdésében említett, a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdításával és a pénzügyi rendszer stabilitására irányuló politikák zavartalan végrehajtásával kapcsolatos feladatköreit. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Az irányelvjavaslat célja és tartalma

Az irányelvjavaslat közös uniós keretet hoz létre a fizetési számlák elérhetőségével és használatával kapcsolatos fogyasztói jogok védelmére. Az e keretet alkotó szabályok az alábbi területekre terjednek ki: a) az Unióban vezetett fizetési számlák után a fogyasztóknak felszámított díjak átláthatósága és összehasonlíthatósága ⁽²⁾; b) a pénzforgalmi szolgáltatók által a fogyasztóknak a fizetési számlák közötti váltás vonatkozásában nyújtott szolgáltatások ⁽³⁾; c) az Unióban jogszerűen lakóhellyel rendelkező fogyasztók joga, hogy az Unióban alapszintű fizetési számlát nyissanak és azt használják, állampolgárságuktól vagy a lakóhelyük szerinti tagállamtól függetlenül ⁽⁴⁾; d) kapcsolódó kérdések, mint például az illetékes hatóságok kijelölése és feladatai, valamint szankciók a pénzforgalmi szolgáltatók kötelezettségzegése esetére ⁽⁵⁾.

2. Általános észrevételek

Az EKB határozottan támogatja az irányelvjavaslatot. Korábban más esetekben az EKB támogatta a pénzügyi műveletek tekintetében külön átláthatósági követelmények előírását – a követelmények betartásának tényleges nyomon követésével kísérve – a különféle termékek és szolgáltatások összehasonlításának megkönnyítése, és ennélfogva a pénzügyi szereplők közötti verseny erősítése céljából ⁽⁶⁾. Az EKB egyben olyan előírások meghatározását is támogatta, amelyek a határokon átnyúló fizetések teljesítésének elősegítését

⁽¹⁾ COM(2013) 266.

⁽²⁾ Lásd az irányelvjavaslat II. fejezetét.

⁽³⁾ Lásd az irányelvjavaslat III. fejezetét.

⁽⁴⁾ Lásd az irányelvjavaslat IV. fejezetét.

⁽⁵⁾ Lásd az irányelvjavaslat V. és VI. fejezetét.

⁽⁶⁾ Lásd a CON/2007/29 vélemény 2.4. pontját, a CON/2012/103 vélemény 1.1. pontját és a CON/2012/10 véleményben az általános észrevételek 3. pontját. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: <http://www.ecb.europa.eu>

szolgálják ⁽¹⁾. Végezetül az irányelvjavaslatnak a fogyasztók számára egyszerűbb hozzáférést kell biztosítania a fizetési számlákhoz, és hozzá kell járulnia egy egész Unióra kiterjedő fizetési térség létrehozásához, amely célt az EKB következetesen támogat ⁽²⁾.

3. Különös megjegyzések

3.1. Meghatározott fogalmak

Az irányelvjavaslatban meghatározott fogalmakat ⁽³⁾ össze kell hangolni a 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: pénzforgalmi irányelv, PSD-irányelv) és a 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: a SEPA-rendelet) szereplő fogalom meghatározásokkal, kivéve, ha az ekként meghatározott fogalmaktól való eltérést objektív okok indokolják. Vonatkozik ez különösen a „tartós adathordozó” és a „beszedés” meghatározására. A pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó hatályos uniós jogszabályokon alapuló egységes terminológia használata javítani fogja a következetességet és elő fogja segíteni az uniós jogi aktusok megértését. Az egyértelműség és a következetesség érdekében továbbá ésszerűnek tűnik a „számlaváltás” fogalmának egyszerűen az irányelvjavaslat 10. cikkében szereplő szolgáltatások tekintetében történő meghatározása ⁽⁵⁾.

3.2. Az irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások listája és a hatóságok információbekérési hatáskörei

Az irányelvjavaslat hatálya alá tartozó alapvető pénzforgalmi szolgáltatások listájának azokat a pénzforgalmi szolgáltatásokat kell tartalmaznia, amelyek a legjellemzőbb, nemzeti szinten díjköteles pénzforgalmi szolgáltatásoknak legalább a 80 %-át teszik ki. Azonban az ennél messzebbre menő – meghatározott számú szolgáltatásnak a listára való felvételét előíró – feltételek túlzónak bizonyulhatnak. Emellett pontosítást igényel az, hogy az illetékes hatóságok jogosultak információkat bekérni a pénzforgalmi szolgáltatóktól a fizetési számlákkal összefüggésben nyújtott egyedi szolgáltatások jövedelmezőségéről abból a célból, hogy összeállíthassák a legjellemzőbb pénzforgalmi szolgáltatások listáját ⁽⁶⁾. Ebből a célból szükség lehet konkrét adatszolgáltatási kötelezettségek megállapítására, amelyeknek egyidejűleg biztosítaniuk kell a pénzforgalmi szolgáltatók azon jogát, hogy az üzleti titkokat versenytársaiktól megóvják ⁽⁷⁾.

3.3. Az alapszintű fizetési számla nyitására vonatkozó jog – korlátozások a számla pénzneme tekintetében

Az irányelvjavaslat bevezeti az Unióban jogszerűen tartózkodó fogyasztók számára azt a jogot, hogy bármely tagállamban alapszintű fizetési számlát nyissanak és használjanak ⁽⁸⁾. Azonban az irányelvjavaslat 15. cikkének szóhasználata úgy is értelmezhető, hogy az magában foglalja azt is, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók kötelezhetőek lehetnek arra, hogy kérésre bármely tagállam pénznemében denominált alapszintű fizetési számlát nyissanak. Tekintve, hogy egy ilyen átfogó követelmény végrehajtása gazdaságilag nem feltétlenül megvalósítható, elegendő a fizetési számla megnyitásának és használatának e jogát azon tagállam pénznemében vezetett fizetési számlákra korlátozni, amelyekben a pénzforgalmi szolgáltató található ⁽⁹⁾.

3.4. Határon átnyúló együttműködés

Végezetül az irányelvjavaslatnak való tényleges megfelelés biztosítására a tagállamon belüli illetékes nemzeti hatóságok javasolt együttműködési kötelezettségét ⁽¹⁰⁾ ki kell terjeszteni az eltérő tagállambeli illetékes hatóságok határon átnyúló együttműködésének kötelezettségére. Ez annak biztosítását szolgálja, hogy a nemzeti végrehajtási intézkedések és gyakorlatok ne térjenek el egymástól olyan mértékben, amely veszélyeztetné az irányelvjavaslat azon célját, hogy a fizetési számlák Unión belüli egységes piacának megvalósítása érdekében közelítse egymáshoz a jogszabályokat és intézkedéseket ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Lásd a CON/2001/34 vélemény 11. pontját.

⁽²⁾ Lásd a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 319., 2007.12.5., 1. o.).

⁽³⁾ Lásd az irányelvjavaslat 2. cikkét.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlamenti és Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról (HL L 94., 2012.3.30, 22. o.).

⁽⁵⁾ Lásd az 1–3. javasolt módosítást. Lásd még a CON/2013/32 vélemény 3.3. pontját.

⁽⁶⁾ Lásd az irányelvjavaslat 3. cikke (2) bekezdésének 4) és 5) pontját.

⁽⁷⁾ Lásd a 4. javasolt módosítást.

⁽⁸⁾ Lásd az irányelvjavaslat 15. cikkét.

⁽⁹⁾ Lásd az 5. javasolt módosítást.

⁽¹⁰⁾ Lásd az irányelvjavaslat 20. cikkének (2) bekezdését.

⁽¹¹⁾ Lásd a 6. javasolt módosítást.

Azokban az esetekben, ahol az EKB az irányelvjavaslat módosítására tesz javaslatot, a melléklet tartalmazza a konkrét szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2013. november 19-én.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

MELLÉKLET

Szövegezési javaslatok

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások (1)
-----------------------------------	---------------------------------------

1. módosítás

2. cikk l) pontja

„l) »tartós adathordozó« bármely olyan eszköz, amely lehetővé teszi a fogyasztó vagy a pénzforgalmi szolgáltató számára a személyesen neki címzett adatoknak a jövőben is hozzáférhető módon és az adat céljának megfelelő ideig történő tárolását, valamint a tárolt adatok változatlan formában történő megjelenítését;”	„l) »tartós adathordozó« bármely olyan eszköz, amely lehetővé teszi a fogyasztó vagy a pénzforgalmi szolgáltató számára a személyesen neki címzett adatoknak a jövőben is hozzáférhető módon és az adat céljának megfelelő ideig történő tárolását, valamint a tárolt adatok változatlan formában történő megjelenítését;”
--	---

Magyarázat

Ezt a fogalom meghatározást össze kell hangolni a PSD-irányelv 4. cikkének 25. pontjában szereplő fogalom meghatározással, amely nem hivatkozik a pénzforgalmi szolgáltatóra. E fogalom meghatározás szerint a „tartós adathordozó” csak a pénzforgalmi szolgáltatás használója – azaz jelen esetben a fogyasztó – rendelkezésére álló eszközökre vonatkozik.

2. módosítás

2. cikk m) pontja

„m) »számlaváltás«: a valamely fizetési számlán végrehajtott, átutalásra, rendszeres beszedésre és rendszeres beérkező átutalásokra vonatkozó rendszeres fizetési megbízások mindegyikére vagy némelyikére vonatkozó információknak a fogyasztó kérésére az egyik pénzforgalmi szolgáltatótól egy másik pénzforgalmi szolgáltatóhoz történő transzfere, ami történhet az egyik fizetési számla pozitív számlaegegenlegének a másikkra való átutalásával vagy anélkül, illetve a korábbi számla lezárásával vagy anélkül;”	„m) »számlaváltás«: az ezen irányelv 10. cikke alapján nyújtott szolgáltatás a valamely fizetési számlán végrehajtott, átutalásra, rendszeres beszedésre és rendszeres beérkező átutalásokra vonatkozó rendszeres fizetési megbízások mindegyikére vagy némelyikére vonatkozó információknak a fogyasztó kérésére az egyik pénzforgalmi szolgáltatótól egy másik pénzforgalmi szolgáltatóhoz történő transzfere, ami történhet az egyik fizetési számla pozitív számlaegegenlegének a másikkra való átutalásával vagy anélkül, illetve a korábbi számla lezárásával vagy anélkül;”
---	---

Magyarázat

A „számlaváltás” javasolt fogalom meghatározása arra utal, hogy maga a pénzforgalmi számla kerül áthelyezésre, ami nem lenne helytálló. Ha erre a fogalom meghatározásra szükség van, annak csak a 10. cikkre való egyszerű hivatkozást kell tartalmaznia és nem egy tömörített leírást.

3. módosítás

2. cikk n) pontja

„n) »beszedés«: a fizető fél fizetési számláját megterhelő pénzforgalmi szolgáltatás, amely során a fizetési műveletet a kedvezményezett kezdeményezi, a fizető fél beleegyezésével;”	„n) »beszedés«: a fizető fél fizetési számláján ak megterhelésére szolgáltató, belföldi vagy határon átnyúló pénzforgalmi szolgáltatás, amely során a fizetési műveletet a kedvezményezett kezdeményezi, a fizető fél beleegyezésével alján .”
---	---

Magyarázat

Ezt a fogalmat össze kell hangolni a „beszedés” PSD-irányelvben és SEPA-rendeletben szereplő fogalom meghatározásával, amely e fizetési formára a fizető fél fizetési számlájának megterhelését célzó belföldi vagy határon átnyúló pénzforgalmi szolgáltatásként utal.

A Bizottság által javasolt szöveg

Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾**4. módosítás**

3. cikk

„3. cikk

A legjellemzőbb, nemzeti szinten díjköteles pénzforgalmi szolgáltatások jegyzéke és egységesített terminológia

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a 20. cikkben említett illetékes hatóságok összeállítsanak egy átmeneti jegyzéket, amely legalább 20 olyan pénzforgalmi szolgáltatást tartalmaz, amelyek a legjellemzőbb, nemzeti szinten díjköteles pénzforgalmi szolgáltatásoknak legalább a 80%-át teszik ki. A jegyzék minden azonosított szolgáltatás esetében tartalmazza a vonatkozó terminológiát és fogalommeghatározást.

[...]

(3) A tagállamok ezen irányelv hatálybalépését követő 6 hónapon belül értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésben említett átmeneti jegyzékről.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 24. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azon pénzforgalmi szolgáltatások egységesített uniós terminológiájának (a (3) bekezdés szerint benyújtott átmeneti jegyzékek alapján történő) kidolgozására vonatkozóan, amelyek legalább a tagállamok többségében azonosak. Az egységesített uniós terminológia közös kifejezéseket és fogalommeghatározásokat tartalmaz majd a közös szolgáltatásokra.

(5) A (4) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követően minden tagállam haladéktalanul beépíti a (4) bekezdés szerint elfogadott egységesített uniós terminológiát az (1) bekezdésben említett átmeneti jegyzékbe, és közzéteszi ezt a jegyzéket.”

„3. cikk

A legjellemzőbb, nemzeti szinten díjköteles pénzforgalmi szolgáltatások jegyzéke és egységesített terminológia

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a 20. cikkben említett illetékes hatóságok összeállítsanak egy átmeneti jegyzéket, amely ~~legalább 20~~ olyan pénzforgalmi szolgáltatásokat tartalmaz, amelyek a legjellemzőbb, nemzeti szinten díjköteles pénzforgalmi szolgáltatásoknak legalább a 80%-át teszik ki. A jegyzék minden azonosított szolgáltatás esetében tartalmazza a vonatkozó terminológiát és fogalommeghatározást

[...]

(3) **Az illetékes hatóságok jogosultak bekérni a pénzforgalmi szolgáltatóktól a (2) bekezdés 1)–5) pontjában foglalt mutatók meghatározásához szükséges információkat. Ennek során biztosítják a bizalmas üzleti információk védelmét.**

~~(3)~~ (4) A tagállamok ezen irányelv hatálybalépését követő 6 hónapon belül értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésben említett átmeneti jegyzékről.

~~(4)~~(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 24. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azon pénzforgalmi szolgáltatások egységesített uniós terminológiájának (a ~~(3)~~(4) bekezdés szerint benyújtott átmeneti jegyzékek alapján történő) kidolgozására vonatkozóan, amelyek legalább a tagállamok többségében azonosak. Az egységesített uniós terminológia közös kifejezéseket és fogalommeghatározásokat tartalmaz majd a közös szolgáltatásokra.

~~(5)~~(6) A ~~(4)~~(5) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követően minden tagállam haladéktalanul beépíti a ~~(4)~~(5) bekezdés szerint elfogadott egységesített uniós terminológiát az (1) bekezdésben említett átmeneti jegyzékbe, és közzéteszi ezt a jegyzéket.”

Magyarázat

Pontosítani kell, hogy az illetékes hatóságok miként kérhetik be a legjellemzőbb pénzforgalmi szolgáltatások listájának összeállítását tekintetében jelentőséggel bíró adatokat, különösen a 3. cikk (2) bekezdésének 4) és 5) pontjában említett mutatók vonatkozásában. Mivel az ilyen adatok egyes kategóriái rendszerint bizalmas üzleti információt képeznek, a pénzforgalmi szolgáltatók számára megfelelő biztosítékokat kell biztosítani.

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾
-----------------------------------	--

5. módosítás

15. cikk (1) bekezdése

<p>„(1) A tagállamok biztosítják, hogy területükön legalább egy pénzforgalmi szolgáltató kínálatában szerepeljen az alapszintű fizetési számla. A tagállamok biztosítják, hogy az alapszintű fizetési számlát ne csak olyan pénzforgalmi szolgáltatók kínálják, amelyek a számlát kizárólag online banki eszközökkel történő használatra bocsátják rendelkezésre.”</p>	<p>„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön található legalább egy pénzforgalmi szolgáltató fogyasztóknak szülő kínálatában szerepeljen az érintett tagállam pénznemében vezetett alapszintű fizetési számla. A tagállamok biztosítják, hogy az alapszintű fizetési számlát ne csak olyan pénzforgalmi szolgáltatók kínálják, amelyek a számlát kizárólag online banki eszközökkel történő használatra bocsátják rendelkezésre.”</p>
--	--

Magyarázat

Annak előírása a pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy kérésre bármely tagállam pénznemében fizetési számlát nyissanak, gazdaságilag nem feltétlenül megvalósítható számukra. Elegendő, ha ez a jog az azon tagállam pénznemében vezetett alapszintű fizetési számla nyitására és használatára vonatkozó jogot tartalmazza, amelyben a pénzforgalmi szolgáltató található.

6. módosítás

20. cikk (2) bekezdése

<p>„(2) Az (1) bekezdésben említett hatóság rendelkezik mindazon hatáskörökkel, amelyek feladatai ellátásához szükségesek. Amennyiben valamely tagállam több illetékes hatóságot hatalmaz fel az ezen irányelvnek való tényleges megfelelés biztosítására és nyomon követésére, úgy a tagállamok biztosítják ezen hatóságok szoros együttműködését annak érdekében, hogy azok mindegyike hatékonyan tudja végrehajtani saját feladatait.”</p>	<p>„(2) Az (1) bekezdésben említett hatóság rendelkezik mindazon hatáskörökkel, amelyek feladatai ellátásához szükségesek. Amennyiben valamely tagállam több illetékes hatóságot hatalmaz fel az ezen irányelvnek való tényleges megfelelés biztosítására és nyomon követésére, úgy a tagállamok biztosítják ezen hatóságok szoros együttműködését annak érdekében, hogy azok mindegyike hatékonyan tudja végrehajtani saját feladatait. Az illetékes hatóságok a 2007/64/EK irányelv 24. cikkében előírtak szerint együttműködnek egymással.”</p>
---	---

Magyarázat

Az irányelvjavaslat belső piac erősítésére irányuló célkitűzésének megfelelően a nemzeti illetékes hatóságoknak az Unión belül határokon átnyúlóan is együtt kell működniük – a jelenleg a PSD-irányelvben előírtak szerint – annak biztosítására, hogy csökkenjenek az irányelvjavaslat egyes tagállamokban megvalósuló átültetési között felmerülő eltérések.

⁽¹⁾ A szövegben vastag betűvel szedve szerepel az EKB által beillesztésre javasolt új szöveg. A szövegben áthúzott betűvel szedve szerepelnek az EKB által törölni javasolt részek.